

STOCKHOLM

2008-07-15

Tempelherreorden – igår och idag

The Order of the Temple - Yesterday and Today
(the Augustan, Vol. VIII, No. 1, January 1965)

Artikel skriven av Forest E Barber,
KCN, B.S., M.A. (History)

Översatt från originalet av
Bengt Ingmanson, Linköping

Björn Liszka

Riddare av Tempelherreorden

ORDENS URSPRUNG

Tempelherreordens ursprung går tillbaka till år 1118. Med all sannolikhet innebär det att orden är den äldsta riddarorden i världen. Sannolikt - för det är en tvist beträffande den historiska åldern hos the Temple - Tempelherreorden - och the Hospital. Det förefaller sannolikt att the Hospital överträffar the Temple med ett par år, eftersom the Hospitallers var organiserade år 1112. Emellertid, till att börja med var den en orden för barmhärtighet och först senare utvecklades den till en militär orden under dess andra mästars år - Raymond du Puy (1120-1160), medan däremot the Templars redan från början var formad som en militär orden. Av den orsaken kan the Temple sägas vara prototypen för alla riddarordnar.

År 1118 sammanslöt sig elva riddare till en riddarorden i syfte att skydda pilgrimmerna till heliga landet och de kallade sig Pauperes commilitones Christi templique Salomonis. Det ursprungliga syftet var att förena de två funktionerna av munk och riddare. I motsats till övriga religiösa grupper hade denna sammanslutning en speciell karaktär i det att riddarna inte blot: avlade löftena om fattigdom, kyskhet och lydnad utan även tillade ett fjärde löfte av bestämd militär art. De var kända som Milites Christi och tog jungfru Maria som sitt skyddshelgon. Namnen på dessa män var a) Hugh de Payens, b) Godefroi de St. Aldemar, c) Godefroi Rossal, d) Gundemar, e) Godefroi Bisol, f) Payen de Montdidier, g) Archibald de St. Aman, h) Andrew de Montbard, i) the Count of Provence.

ORDENS SYMBOLER

De insignier som orden brukade är väl kända. Påven Honorius II valde åt dem en vit mantel, till vilken fogades en vit kalott. Påven Eugenius III tillförde manteln ett rött kors år 1146. Ordens heraldiska tecken var en silversköld på vilken var placerad ett rött pattékors, vars blad var något förminskade och vars yttersta del nådde sköldens kanter. Korset var format som en oktagon genom delning med fyra diagonala linjer.

Riddarna synes ha burit om halsen vad vi nu kallar ett rött malteserkors, då detta är formen på Tempelherrarnas insignium buret av kung Richard I av England. Påven Eugenius II gav Tempelherrarna ensamrätten till en vapensköld med ett åttakantigt rött kors som är martyrdödens kors.

Det förefaller som om orden brukat så många som tre fanor. Den mest kända av dessa kallades Beauseant (Beaucean, Beaucennus), ett vit- och svartrandigt baner efter deras ursprungliga fläckiga häst. Detta ord kom också att bli deras härskri. Ibland är detta av-bildat med en tvärbjälke i silver och en sabel, med eller utan ordens motto "Non nobis, Domine, non nobis, sed nomini Tuo da gloriam", skrivet med antingen svart eller rött på den övre hälften av baneret. Ibland har Beauseant beskrivits som ett krigsstandar i matt silver och svart.

År 1148 fladdrade förmodligen för första gången i strid det röda korsbaneret och då vid Damaskus. Det var ett vitt standar med ett blodrött kors i mitten. Detta synes ibland med ett vertikalt och två horisontella band från hörn till hörn.

Ungefär tjugo olika versioner av ordens sigill har förts fram. Det bäst kända, vilket även passar bäst in, beskriver två riddare på en häst som bevis på fattigdom, anspråkslöshet och broderskap.

Tempelherreordens historia är historien om det romerska kejsardömet av Jerusalem och korstågen. Utförligt material finns i ett sådant standardverk som A History of the Crusades av Steven Runciman och det gör en ytterligare redogörelse av fakta onödig. Vad som intresserar oss är ordens underkuvande.

PHILIP LE BEL OCH CLEMENT V

Oenigheten mellan kung Philip och Tempelherrarna började när orden ställde sig på påven Boniface VIII:s sida, då kungen hade släppt ut pengar under deras rätta värde, vilket orsakade en revolt och sänkte ordens inkomster.

Det var i Tempelherrarnas högkvarter i Paris som den franske kungen tog sin tillflykt år 1306 för att undfly en revolt. Det sägs att hans besök gav honom en första inblick i ordens verkliga förmögenheter; de sagolika rikedomar som hans värdar visade honom gav den helt utfattige monarken idén att plundra riddarna under förevändning att de var påverkade av irrläror.

Philip beslöt att krossa kyrkans militära makt som hindrade hans försök att ena kungadömet. I sin kamp med orden hjälptes han av den misstanke som kyrkans ledare hade mot Tempelherrarna på grund av deras oberoende och rikedomar och den fullständiga hemlighet som omslöt deras verksamhet.

Det är uppenbart, att Philip le Bel vid en tidpunkt under sin karriär iklädde sig rollen som en "universal monarch along Caesaro-Papal lines": en kyrklig kung, en kunglig påve med tvåfaldig makt och kontroll över kristenheten.

När, som ett steg i den riktningen, Philip övervägde att agera som Rex Bellator i det kommande korståget, så framlade han helt frankt att:

1. Den franske kungen skulle vara ärtlig stormästare över de förenade militära ordnarna.
2. Prästernas och även ärkebiskopens inkomster skulle begränsas till ett bestämt minimum och att överskottet skulle gå till Rex Bellator för erövring av det heliga landet.
3. Besuttna munkar skulle sändas ut i världen blott för att predika och kontrollera trons efterlevnad medan tiggarmunkar skulle leva inom murarna och att deras förtjänster utöver det bestämda årliga beloppet likaledes skulle tillfalla Rex Bellator.
4. Den ärtliga kungliga stormästaren skulle förfoga över fyra kardinalröster vid påvevalet.

Detta utgjorde, sägs det, endast en liten del av Philips anspråk och det är känt att han gjorde allvarliga försök att vinna stormästerskapet över orden. När hans två stora motståndare, påvarna Boniface VIII och Benedict XI hade dött, beslöt sig Philip att kontrollera påvedömet och utnyttja detta i sin kamp att krossa orden. För att göra detta beslöt han att skaffa sig en fransk påve och att denna skulle bo i Frankrike. Bertrand de Got, ärkebiskop av Bordeaux var hans segrande kandidat.

En berättelse säger, att kungen erbjöd de Got påvekronan på sex villkor och att ärkebiskopen, outhärdligt frestad, svor på sakramentet att lyda. Han fick reda på fem av villkoren, men det sjätte blev inte avslöjat förrän efter hans kröning. Det sjätte var att avskaffa orden.

"Hela världen vet nu", skrev en initierad, "att påven är ingenting och att den franske kungen kan utföra allt som han önskar genom att låta påvestolen utföra det åt honom. "Om det är sant, att de Got köpte påvekronan, så betalade han orimligt dyrt. Clement V (de Gots påvenamn) stannade där den franske kungen ville ha honom, i Frankrike. Han krönte tio nya kardinaler, nio av dem fransmän och den tionde engelsman. Italienarna kom att stå utanför. Bulla följde på bulla, skänkande förmåner till den franske kungen. I framtiden skulle Clement inte sällan inhämta Philips godkännande av en bannlysning och troget följa hans ingivelser.

Philip hade gjort allt för att få full kontroll över orden och hade misslyckats. Han hade inte tvekat att söka inträde i orden i syfte att bli dess stormästare i sinom tid. Han hade mer än lekt med tanken att abdikera till förmån för sin äldste son. Detta var visserligen efter hans drottningens död. Då han inte var road av artiga ursäkter, beslöt han att försöka andra skäl. Trots att, efter vad som framgått, hans sinne för humor inte var särskilt utvecklat, måste Philip ha sett det hånfulla skämtet att gå rakt mot toppen och för att beröva påven dennes militära makt nå de militära ordnarna genom deras andliga överhuvud. Han beslöt att krossa orden, men han behövde genast kapital lika väl som en möjlighet att testa sin nya plan. Philip beslöt nu att slå två flugor i en smäll.

Den 22 juli 1306 fängslades alla judar och deras egendom beslagtogs. Några dagar senare blev dessa människor landsförvisade. Philip krävde genast återbetalning av judarnas alla fordringar och detta skulle ske till kronan. Nu hade han de pengar han behövde och hans metod av hemligt beslagtagande hade fungerat utan hinder.

På natten den 12 oktober 1307 blev alla Tempelherrar i Frankrike arresterade. Två forna Tempelherrar som hade blivit uteslutna ur orden, Squin de Florian och Noffo Deghi, övertalades att bekänna allt det kungen begärde av dem beträffande korrup­tion och kätteri inom orden. Efter långa försök blev orden betvingad av påven. Jacques de Molay, stormästare och Geoffrey de Charnay, preceptor i Normandie, blev brända på bål. I dödsögonblicket sägs stormästaren ha kallat påven och kungen till ett möte inom ett år inför Herrens domstol. Clement V dog den 20 april 1314, medan Philip dog den 29 november 1314. Tre vuxna söner överlevde kungen, men år 1328 utslocknade ätten Philip le Bel.

Påven Clements aktion ledde till den babyloniska fångenskapen i Avignon. Detta medverkade i hög grad till att fjärma de tyska staterna och den brittiska ön så att reformationen skulle kunna sägas vara en följd av Tempelherreordens fall. Tempelherrarna var offer för en otäck orättvisa för en förhårligad lynchlag och för rättsligt mördande.

TEMPELHERREORDENS STORMÄSTARE**A. Från begynnelsen till dess kuvande**

1	Hugh de Payens	1118-1136	Han dog 24 maj 1136.
2	Robert de Craon	1136-1146	Med tillnamnet "The Burgundian"
3	Everard des Barres	1146-1149	
4	Bernard de Tremelai	1149-1153	Från Burgundy.
5	Andrew de Montbard	1153-1156	Några auktoriteter förbigår detta namn
6	Bertrand de Blanquefort	1156-1169	Från Guienne
7	Philip de Milly of Nablus	1169-1170	Lord of Krak and Monre
8	Odo de St. Amand	1170-1179	
9	Arnold de Torroge	1179-1185	Dog i Verona.
10	Gerard de Ridefort	1185-1189	Sätet flyttat till Tyr Föll i Acre 4 okt 1189
11	Robert de Sable	1190-1193	Några sätter in Broder Walter år 1189
12	Gilbert Erail	1193-1201	
13	Philip de le Plaisez	1201-1208	
14	William de Chartres	1208-1218	Dog vid belägringen av Damietta, 1218
15	Peter de Montaigne	1218-1230	
16	Armand de Perigord	1230-1245	
17	William de Sonnac	1245-1250	Dog sista fredagen i Lent 1250
18	Reynald de Vichiers	1250-1256	
19	Thomas Berard	1256-1272	
20	William de Beaujeu	1272-1291	
21	Tibald Gaudin	1291-1295	
22	Jacques de Moaly	1295-1314	

B. Från Larmenius genom den tysta perioden

23	John Mark Larmenius of Jerusalem, 13 februari 1324
24	Francis Thibault of Alexandria, 1324
25	Arnald de Braque, 1340
26	John de Clermont, 1349
27	Bertrand Guesclin, 1357-1380
28	John de l'Armagnac, 1381
29	Bernard de l'Armagnac, 1392
30	John de l'Armagnac, 1418
31	John de Croy, 1451
32	Robert de Lenoncourd of Lorraine, 1478-1497
33	Galeas Salazar, 1498
34	Philippe de Chabot, 1516-1543
35	Gaspard Cesinia Salis de Chobaune, 1544
36	Henri, förste hertigen av Montmorency, 1574-1614
37	Charles de Valois, 1615
38	James Rufelius de Grancey, 1651
39	Jacques Henri de Durfort, hertig av Duras, 1681

C. Från hertigen av Orleans till vår tid

- 40 Philippe, hertig av Orleans, 22 mars 1705 - 2 dec 1723
- 41 Louis Auguste de Bourbon, hertig av Maine, 1724-1737
- 42 Louis Henri de Bourbon, prins av Conde, 1737-1741
- 43 Louis Francois de Bourbon, prins av Conti, 1741-1746
- 44 Louis Hercules Timoleon de Cosse, hertig av Cosse Brissac 1776-1792 (Claude Matthew Radix de Chevillon, senior vicar master under revolutionen)(blev regent av orden 10 juni 1804)
- 45 Bernard Raymond Fabre Palaprat, 4 november 1804 - 18 februari 1838 (Charles Antoine Gabriel, hertig av Choiseul, regent år 1813) (Charles Louis le Peletier, greve av Aunay, regent 1813) (Fabre Palaprat fullständig makt 1827) (Executive Commission of the Central Council till makten 1837) (Charles Antoine Gabriel, hertig av Choiseul, leder revolten mot Fabre Palaprat 28 februari 1837) (Charles Fortune Jules Guigues, greve av Moreton de Chabrillan utnämnd till regent)
- 46 Sir William Sidney Smith, 8 feb 1839 - 26 maj 1840
- 47 x) Jean Marie Raoul, 1840
(Vid denna tid utsågs ett antal nationella stormästare: prinsen av Wales, senare Edward VII för Storbritannien, kung George V av Hannover och senare kejsar Wilhelm II för Tyskland)
- 48 x) Narcisse Valleray, 1850
- 49 x) A.G.M. Vernois, 1866
- 50 x) Joseph Paladan, 1892
(Internationellt sekretariat etablerat i Belgien 1894)
(Regency Council i Belgien under Joseph Vandenberg, 1934)
(Theodore Covias of Belgium, föreståndare för orden 1935)
(Emile Clement Vandenberg, föreståndare för orden 8 aug 1935)
- 51 x) Count Don Antonio Campello Pinto de Sousa Fontes 1942-1950
- 52 x) Count Don Fernando Campello Pinto de Sousa Fontes 1960-

Namn med x) får endast anses som regenter, ej som stormästare.

EN PERIOD AV "TYSTNAD"

Vad som hände med Tempelherreorden mellan den tjuogoandra stormästarens död, Jacques de Molays död år 1314, och valet av hertigen av Orleans som den fjortonde stormästaren år 1705 kommer förmodligen aldrig att bli helt känt. Tempelherrarna har alltid varit mycket utvalda och denna gamla vana har tvivelsutan bidragit till deras överlevnad s.a.s. under jorden i Frankrike. Den enda trovärda upplysningen som vi har beträffande denna period och som vi kan lita på kommer från the Charter of Transmission försedd med ordens olika chefers underskrift. Den blev bevarad åt eftervärlden i Paris med de gamla statuterna, protokollen, ritualerna, sigillerna, normer och minnen från ordens första år. Omkring år 1850 blev "the Charter" övertagen av en engelsman vid namn Crowe och förd till London, där den nu finns förvarad.

Orden fortsatte att ledas av de modigaste riddarna i Frankrike, av män som måna om riddarskapets värdighet ej tillät någon korrupcion och inga kopior på riddarordnarna och som visste att öka sin värdighet genom orden. Bertrand du Guesclin, stormästare från år 1357 till sin död år 1380, var den ende franske befälhavaren som fick befäl över Edward III:s ridderskap. Från år 1478 till 1497 kan vi notera Robert Lenoncourt, riddare av en av de äldsta ätterna i Lorraine. Philippe Chabot, en känd befälhavare under Francis I:s regeringstid ledde orden från år 1516 till 1543. Den berömda släkten Mont-morency återfinns som Tempelherrar, och Henri, den förste hertigen, var

ledare för orden från 1574 till 1514. I slutet av 1600-talet hette stormästaren James Henry de Durfort, hertig av Duras, marskalk av Frankrike, brorson till Turenne och en av de mest framstående av Louis XIV:s officerare.

I och med valet av Philip, hertig av Orleans, som stormästare år 1705 levde orden ånyo upp och det sägs att den gick in i sitt tredje eller moderna skede.

DEN ÅTERUPPLIVADE ORDEN

Den 22 mars 1705 valdes Philip, hertig av Orleans, till stormästare. Det är vid den tiden som några av missuppfattningarna beträffande den förmodade förbindelsen mellan orden och frimurarna blir uppenbara. Några av de franska Tempelherrar som deltog i valet av hertigen av Versailles påstås ha varit medlemmar av frimurarelogen Clermont College. Men exakt vad detta franska frimureri var är svårt att säga, då detta i början av 1700-talet var i ett kaotiskt tillstånd. Varje loge var självständig under ledning av en mästare och någon central auktoritet fanns ej. Logerna arbetade efter det operativa frimureriets principer. Det var inte förrän år 1736 som en viss lord Harnouester sägs ha blivit vald till ledare för de franska frimurarna. Om han har existerat, så är han en man om vilken man ingenting vet.

Den förste fransman som blev ledare för de förenade franska logerna var hertigen av Antin vald år 1738. Franska författare beskriver honom som en man som arbetade hängivet för frimureriet. Han har visat påfallande prov på detta genom att ej lyda kung Louis XV, som hade förbjudit sina hovmän att inträda i frimurareorden och som sagt att han genast skulle sända envar fransman som blivit ledare för frimureriet i Frankrike till Bastiljen.

Vi skall komma ihåg att en stor mängd katoliker var framträdande frimurare i olika delar av världen fram till den 27 april 1738, då påven Clement utfärdade sin bulla, Eminent i, genom vilken alla rättrogna för första gången förbjöds att närvara vid frimurarnas logearbete under hot om bannlysning. Bannet förnyades av Benedict XIV och av the Council of Berne år 1743.

Hertigen av Antin dog år 1743 och efterträddes som de franska frimurarnas ledare av greven av Clermont, som tillhörde den kungliga familjen Orleans och som var farbror till den ökände hertigen av Chartres, sedermera hertig av Orleans (som efterträdde honom som ledare för de franska frimurarna) och som var fader till Louis Philippe, senare fransk kung. Greven av Clermont dog år 1771 och hertigen av Chartres och Orleans tillträdde den 24 juni 1771. (Louis Philippe II, hertig av Chartres, senare hertig av Orleans 1747-1793. Abdikerade som fransk prins och tog namnet medborgaren Philipp Egalite). Det är dock möjligt att de två hertigarna av Orleans, Philip II och Louis Philippe II har sammanblandats av frimureriska författare.

En ny form av uppdelning kom nu in, en form som inte var ny i franskt frimureri, men som tidigare inte hade införts av ordens inre styre. Denna form infördes i arbetet i de högre graderna.

Det är bekant att denna utveckling, helt okänd för det gamla operativa eller för det moderna spekulativa systemet, var helt en produkt av den uppfinningsrike riddaren Ramsay. Han var den förste att tillföra frimureriet detta nya.

RAMSAY OCH HANS MOTTO

Riddaren Andrew Michael Ramsay föddes i Ayr i Skottland den 9 juni 1668. År 1710 besökte Ramsay Fenelon, ärkebiskop av Cambray, och blev katolik. Genom påverkan av ärkebiskopen blev han utnämnd till preceptor för den unge hertigen av Chateau-Thierry och prinsen av Turenne.

Som en belöning för hans tjänster på det området blev han upphöjd till riddare av St Lazarusorden omkring år 1740, varigenom han erhöll titeln Chevalier, vilken benämning alltid användes om honom.

I juni 1724 for Ramsay till Rom och blev informator för de två sönerna till James III, som fortfarande gjorde anspråk på Storbritanniens tron.

Han återvände till Frankrike och bosatte sig på Pointoise, prins av Turennes säte, och tillbringade resten av sitt liv som förvaltare hos prinsfamiljen och dog den 6 maj 1743, 75 år gammal.

År 1740, när Ramsay var stortalman i den franska storlogen, framlade han en avhandling inför denna sammanslutning. I sin Discourse utvecklade han i klara termer sin teori om frimureriets ursprung och gav den inte en arkitektonisk utan en religiös-militär karaktär, något som förenade den med riddarordnarna.

Före denna tid kände den engelska storlogen bara till och gav endast de tre graderna för lärling, medbroder och mästare.

Detta enkla system hade ingen överensstämmelse med Ramsays teori. Det berörde inte riddarordnarna och hade ingen likhet med något annat fränsett de yrkesverksamma dragen.

Ramsay fann det därför nödvändigt att utforma ett nytt system, som skulle visa på ett riddarursprung snarare än ett yrkesursprung.

Denna första frimurareceremoni, som sedermera blivit känd genom "the Rite of Ramsay" bestod av sex grader, nämligen 1) lärling 2) medbroder 3) mästare 4) skotsk mästare 5) novis 6) tempelriddare.

Ramsay skapade ej helt idén på en förening mellan riddarordnarna och frimureriet, då detta första gången var nämnt av en viss Dr Andersson i dennes "Book of Constitutions" publicerad år 1723, i vilken han hänvisar till berättelsen om frimureriet.

Emellertid, enligt denna utsago, hade medeltidens militära och religiösa riddarordnar lånat många av sina högtidliga ceremonier från frimurarna. Det var en enkel sak för Ramsay att utnyttja detta och utarbeta teorin att Tempelherreorden var ursprunget till frimureriet.

Vi vet vidare att Ramsays förbindelse med St Lazarusorden gav honom uppslaget att spåra frimurareordens ursprung till korsriddarna och tillskriva dess ursprung ett system av riddarskap, vilket han inneslöt i sina högre grader.

FRÅN HERTIGEN AV ORLEANS TILL FABRE PALAPRAT

Efter hertigen av Orleans, som innehade stormästarskapet till sin död år 1723, var tre prinsar av huset Bourbon stormästare från 1724 till 1776. Louis Henri de Bourbon, hertig av Maine, som dog år 1736, Louis Henri de Bourbon, prins av Conde från 1736 till 1740, Louis Ferdinand de Bourbon, prins av Conti från 1740 till 1776.

Louis Hercules Timoleon, hertig av Cosse Brissac inträdde som stormästare år 1776 och innehade värdigheten till sin död i början av den franska revolutionen. Efter att ha varit guvernör i Paris hade han befälet över Constitutional Guard år 1791 under Louis XVI och mördades i september 1792.

Hertigen av Cosse Brissac hade förutsett de kommande händelserna och anförtrodde de mest viktiga delarna av ordens arkiv tillsammans med den berömda Charter of Transmission åt Radix de Chevillon. Denne gentleman tog titeln som ordens regent.

Efter revolutionen samlade Radix de Chevillon, gammal och med dålig hälsa, omkring sig några av de riddare som han lyckades finna. Han anförtrodde dem de dokument som han fått från Cosse Brissac och bad dem att föra orden vidare. Fyra gentlemän medverkade i detta: Ledru, äldsta sonen till Camus (som var kungens läkare och tidigare läkare till hertigen av Cosse Brissac) en andra läkare, Bernard Raymond Fabre Palaprat, riddaren Charpentier de Saintot och riddaren de Courchant, en ämbetsman.

Den 4 november 1804 blev Fabre Palaprat vald till stormästare "för blott ett år" med villkoret att träda tillbaka ifall en person av hög rang stod att få som hans ersättare. Han behöll dock sitt ämbete till sin död år 1838.

ORDEN UNDER FABRE PALAPRAT

Bernard Raymond Fabre Palaprat föddes i Cordes, i Albigois, den 29 maj 1773. Han dog i Pau den 18 februari 1838. Han var son till en överläkare och avsåg att bli präst. Hans farbror, som var präst, sände honom till ett seminarium i Cahors. Han fick präst-tjänst genom Gausserand, biskop i Tarn (eller enligt andra genom Danglars, biskop i Lot). Uppenbarligen övergav han snart sin schismatiska prästtjänst innan han gifte sig och började studera medicin först vid Montpellier och senare vid Caen, där han fick medicine doktorsgraden den 12 april 1799; Han erhöll ytterligare en doktorsgrad i Paris, den 16 september 1803.

År 1814 blev han riddare av Hederslegionen efter att ha utmärkt sig i Paris befästningar, där han sårades medan han lämnade sjukvårdshjälp till soldaterna. Senare fick han mottaga Decoration de Juillet och the Medal of the City of Paris.

Mycket snart upplevde Tempelherreorden en period av framgång som var oöverträffad, inflytelserika män bad att få vinna inträde och mycket mäktigt skydd gavs orden av framträdande ämbetsmän.

Den 28 mars 1808 tjänstgjorde riddarna iförda uniform i en minneshögtid efter Jacques de Molay i St Pauls- och St Louis-kyrkan. Akten hedrades genom närvaron av en hedersvakt ur Imperial Guard iklädd uniform och bärande vapen. Abbé Clouet, Canon av Notre Dame, iförd dräkten och ordensbandet hörande till ordens prästerskap, höll minnetalet för Jacques de Molay och ordens övriga martyrer.

Ordensavdelningar grundades i Hamburg, Liverpool, Oran, Bryssel Turin och i New York, där medlemmar av familjen Van Rensselaer hade upptagits i orden och där greve Eugene Ney blev legat år 1827.

General Sir Richard Church och frivilliga ordensmedlemmar rest till Grekland år 1826 och deltog i Grekland frihetskrig. Senare och som uppskattning av ordensmedlemmarnas insatser tilldelade den grekiska regeringen orden diplomatisk status.

Tidens största namn återfinnes nu i orden, Montmorency, Montesquiou, Narbonne, La Tour du Pin, Crussol, Flahaut, Emmanuel de Las Cases, hertigen av Choiseul-Stainville, Colbert de Seignelay, Vergennes, Coigny, Bethun, prins Caraman-Chimay, De la Bourdonnaye, De la Poivy de Freminville, De Chabrilan, Du Puysaye, Du Chatelet, Lannes de Montebello, Ney, Lanjuinais, Muraire och De Fernig. I andra länder: Dom Pedro, kejsare av Brasilien, Bolivar, prins August av Würtemberg, prins Fredrik August av Brunwick-Lüneburg, Fitzgerald, hertig av Leinster, hertigen av Sussex och många, många andra.

Orden växte kraftigt mellan 1819 och 1841. Konvent grundades i åtminstone tjugoen franska städer, medan priorat grundades i Storbritannien, Tyskland, Belgien, Portugal och Schweiz med avdelningar i Sverige, Spanien, Belgien, Italien, Tyskland, Grekland, Brasilien, Nord-Afrika, Indien, Haiti och staden New York.

Fabre Palaprat var emellertid ett barn av revolutionen och påverkades av den schism som hade sitt ursprung hos the Constitutional Bishops och hos de galliska biskoparna. Denna olyckliga situation ledde honom till ett slags storhetsvansinne och i strävan att göra sig till en suverän prins delade han ut vapensköldar och titlar. Samtidigt led Fabre Palaprat av en nervsjukdom som hindrade hans rörelseförmåga. Han fick regelbunden behandling härför.

Många franska riddare var ovilliga att underkasta sig detta underliga agerande från deras tydligt sjuke och kraftlöse stormästare. Detta ledde till en delning av orden i det att samtidigt som Fabre Palaprat fortsatte att vara stormästare till sin död år 1838 så var det ett antal prominenta män som var regenter från 1813 till 1839. Troligen var det enligt följande:

1804-1838 Fabre Palaprat, stormästare

1813 Charles Antoine Gabriel, hertig av Choiseul, regent

1813 Charles Louis le Peletier, Comte d'Aunay, regent

1827 Fabre Palaprat in control

1837 Executive Commission of the Central Council in control

År 1837 hade situationen blivit så ohållbar under Fabre Palaprat att hertigen av Choiseul den 28 februari 1837 ledde ett uppror. Följande år valde riddarna som regent greven Moreton de Chambrillant.

Fabre Palaprat dog den 18 februari 1838 och hade då utpekat Sir William Sidney som den man som han hoppades skulle efterträda honom. Riddarna kom samman och valde Sir Sidney den 8 februari 1839. Han verkade som regent och stormästare till sin död 1840.

SIR WILLIAM SIDNEY SMITH

Sir Sidney var en välkänd krigare. Han hade besekrat Napoleon vid St John of Acre. Men några år senare vände sig krigslyckan och han blev tillfångatagen. Han inträdde i orden och lyckades senare fly. Senare drog han sig tillbaka till Paris, gammal och ärad.

För att förhindra att en ny stormästare skulle leda in orden på nya och vanskliga vägar ändrades statuterna under Sir Sidney och stormästarens företrädesrätt blev hållen inom "vissa gränser". Alla de extrema, kätterska och söndrande idéer som Fabre Palaprat hade försökt att införa i orden föll i glömska.

I ett brev till en vän daterat 28 oktober 1839 omtalade Sir Sidney att han mottagit det tempel kors som kung Richard I Lejonhjärta en gång vunnit. "Vid ett besök hos den högvördige grekiska ärkebiskopen i hans huvudstad (Nicosia) ... omfamnade denne mig faderligt och fäste snabbt tempel korset, som han bar som biskopsdekoration på bröstet, runt halsen på sin engelske gäst sägande – detta tillhörde tidigare en engelsman och nu återlämnar jag det. Det tillhörde Rickard Lejonhjärta, som lämnade det här i denna kyrka, när han avreste och det har bevarats bland våra klenoder sedan dess. Arton ärkebiskopar, mina företrädare, har erkänt mottagande härav, i ordning." Detta kors har samma form som det vi nu benämner ett rött malteserkors.

I sitt testamente skrev Sir Sidney: "Jag giver och testamenterar till Tempelherreorden mitt Jerusalemkors buret av kung Rickard I av England och Cypern under korstågen att deponeras där, varifrån det ursprungligen kom till kung Rickards ägo och att bäras av stormästaren och hans efterträdare allt framgent". På hans minnesvård står följande:

Amiral Sir William Sidney Smith, G.C.B.
Admiral of the Red
Storkorset av Bathorden
Stormästare av Tempel orden
född 21 juli 1764
död 16 maj 1840

Vid denna tid kan av officianterna från Storbritannien följande nämnas:

hertigen av Sussex, storprior av England
hertigen av Leinster, storprior av Irland
earlen av Durham, storprior av Skottland
general George Wright, storprior av Indien
riddaren Tennyson D'Eyncourt, storprior av Italien
riddaren Burns, storpreceptor av Sydasien

Bland funktionärerna i Frankrike märks prins Alexander av Württemberg, hertigen av Choiseul, hertigen av Montmorency och grevarna Le Peletier, D'Aunay, De Lanjuinais, De Brack, De Chabrilan, De Magny, De Dienne och många andra.

RÖRELSE MOT PÅVESTOLEN

Efter det att schism och kätteri blev avlägsnade genom de nya statuterna av år 1838 blev orden ortodox i sin religion. En begäran riktades till påven Gregorius XVI den 13 mars 1845 att återkalla förkastelsesdomen från Clement V och att den återupprättade orden skulle ges officiellt erkännande från Vatikanens sida. Påven mottog vänligen ordens ambassadör, prinsen av Climay, men begärde som en förutsättning att orden skulle kräva av sin riddare den katolska, apostoliska romerska läran. Detta krav betraktades vara alltför strängt, då det kunde framtvinga uteslutning av ett stort antal utländska riddare.

FRÅN SMITH TILL IDAG

Vid denna tid befann sig orden högst i sin utveckling med 78 priorat, 154 områden och 274 kommandon. De stora prioraten utanför Frankrike valde egna nationella stormästare. I Tyskland valdes kung Georg av Hannover och han behöll ämbetet tills han blev avsatt under kriget mellan Österrike och Preussen år 1866. Något senare valdes kejsare Wilhelm II. I England valdes prinsen av Wales sedermera kung Edward VII.

I Frankrike och Belgien skapades ett Regency Council av några äldre riddare, som tog som sin uppgift att fortsätta orden under legitima former. Man räknade med att Regency Council skulle välja en stormästare, men det blev i stället en regent. Sedan år 1932 har författningen för den belgiska sammanslutningen av Tempelherrarna varit registrerad i Bryssel. Tre år senare utnämndes den belgiske Chancellor, Theodore Covias, till Guardian of the Order. Den 8 augusti 1835 ersattes han av Emile Clement Vandenberg.

När tyskarna ockuperade Belgien under andra världskriget beslöt Vandenberg efter att ha rådfrågat "the dignitaries" att överlämna ordens alla rättigheter och privilegier till en adelsman i Portugal, greve Don Antonio Campello Pinto de Sousa Fontes mot att denne skulle svara för fortsatt verksamhet och kontinuitet för orden. Några år tidigare hade en fransman, Remy Guerardelle, av Grand Chancellor i Belgien blivit anförtrodd uppgiften att grunda en avdelning i Frankrike. År 1945 grundades så i Paris the French Association of the Knights of the Sovereign and Military Order of the Temple of Jerusalem.

Vid denna tid hade priorat blivit grundade och återupprättade i Tyskland, Schweiz, Italien, Brasilien och Australien. Orden har ett stort antal riddare i Frankrike, Spanien, Portugal och Belgien. Regenten, Antonio Campello Pinto de Sousa Fontes, som dog år 1960, efterträddes av sin son, greve Don Fernando.

ORDENS NUVARANDE ORGANISATION

Ordens hierarki upptager följande internationella officianter:

- 1 Grand Master or Regent
- 2 Lieutenant Generals, fem till antalet
- 3 Coadjutor General, som måste vara romersk-katolsk präst
- 4 Grand Chancellor
- 5 Referendary General
- 6 Secretary Magistral
- 7 Grand Prior General
- 8 Master of Ceremonies
- 9 Grand Treasurer

Orden bär det officiella latinska namnet Ordo Supremus Militaris Templi Hierosolymitani, under det att den konstituerades i staten New Jersey den 29 juni 1962 under namnet the Sovereign Military Order of the Temple. Riddaren Crolan Willian Edelen är ordens högste officiant där.

Ordens nuvarande syften är följande:

- 1 Att befästa Vår Herre Jesu Kristi makt och ställning i vårt samhälle, försvara "samhällsordningen" och utöva välgörenhet och lindra mänskligt lidande
- 2 Att föra vidare riddarskapets ädla traditioner
- 3 Att stödja historiska studier av heraldik och genealogi

Orden firar särskilda högtids- och minnesdagar:

- 1 Johannes Döparen, den 24 juni
- 2 St Bernard, abbot av Clairvaux, den 20 augusti
- 3 Evangelisten St John, den 27 december
- 4 Ordens martyrdag, den 11 mars
- 5 Den heliga jungfruns födelse, den 8 september
- 6 St Georg, den 23 april
- 7 Ärkeängeln St Michaels högtid och dagen till åminnelse av upptäckten och resningen av det heliga korset

TEMPELHERREORDENS SKIFTANDE STÄLLNING

- 1 Orden grundades år 1118 av en grupp ädlingar som var vasaller hos Godfrey, Jerusalems förste kung (till gagnet även om ej till namnet, då han föredrog benämningen Advocatus Sancti Sepulchri). De hade alla haft en hård tjänst under honom och de var kvalificerade att lämna starkt stöd åt pilgrimerna och åt alla dem som begärde hjälp. På så sätt kom de att bilda en världslig militär riddarorden.
- 2 De blev Canons Regular nästan omedelbart år 1118 och knöt sig själva till patriarken av Jerusalem. Härigenom bildade de en religiös militär riddarorden.
- 3 År 1119 blev Hugh de Payens stormästare och riddarna blev feodaler för sina egendomar i kungariket Jerusalem. Kung Baldwin II tilldelade dem en del av romerska kejsarens palats i Jerusalem, känt som Salomons tempel som deras residens och som plats för deras heraldik gatan mellan palatset och templet. Deras egendomar var enorma och fördelade sig inom hela kungadömet. Kungen gav dem ersättning för deras bistånd.

Storsekreteraren

4 Sålunda kämpade Tempelherrarna från första början under denna tvåfaldiga uppdelning, andligt och världsligt, vilket blev att blanda sig i många kristna länders historia och som slutligen inblandade så många kungar och kejsare i kamp på liv och död med påvedömet. Liksom alla religiösa samfund med egendomar löd de under kungen beträffande det världsliga och under påven beträffande religionen.

5 Tempelherreorden blev en religiös-militär riddarorden erkänd av påven till följd av deras erkännande av kyrkomötet i Troja den 31 januari 1128. Mötet var sammansatt av a) ärkebiskopen av Reims, b) ärkebiskopen av Sens, c) tio biskopar, d) ett antal abbotar inkluderande St Bernard själv, e) kardinalen av Albano, påvligt sändebud.

Mötets erkännande av orden stöddes av påven Honorius II (1124-1130), som gav dem den vita manteln. Påven Eugenius III (1145-1153) tillade år 1145 det röda korset.

6 Tempelherreorden blev suverän i kraft av kung Alfons av Aragonien stadga tillsammans med orden för the Hospital och kanikerna av den heliga graven. Kungen önskade år 1134 att hans kungadöme skulle delas lika bland de tre orden vid hans död. De tre organisationerna överlät klokt nog sina rättigheter till Ramon Berenguer IV, greve av Barcelona. Men händelsen hade en intrigant juridisk aspekt, då den gjorde det möjligt för orden att längre fram göra anspråk på titeln sovereign order på samma sätt som den heliga gravens orden. Det hävdades, att ordenskapitlen var härskare över kungadömet Aragonien tills tvisten om lagligheten blev avgjord och genom att överlåta sina rättigheter till greven verkade kapitlen som suveräna myndigheter.

7 Bannbullan Omne datum optimum av påven Innocent II år 1139 fjärrade Tempelherrarna från alla auktoriteter, världsliga och kyrkliga, med undantag av påven. Med hänsyn till ordens interna styre var dess administration ansvarig blott inför stormästaren; i andligt hänseende blott inför påven. Dess privilegier var omistligt erkända många gånger och orden blev en stat i staten i Frankrike och annorstädes.

Medan olika påvar försökte befria prästerskap och religiösa sammanslutningar från deras feodala skyldigheter som vasaller beträffande deras världsliga tillgångar och inkomster blev försöken alltid motarbetade. Det blev slutligen beslutat att påven skulle tilldelas de kyrkliga egendomarnas avkastning och härskaren de världsliga.

8 Tempelherrarna uppnådde en ytterligare grad av suveränitet vid belägringen av Acre 6 april 1291 till fredagen den 18 maj 1291, då de härskade över en del av staden. Den tjugonde stormästaren, William de Beaujeu, dödades den 18 maj 1291 vid Acre och den nya stormästaren, Tiblad de Gaudin, och några återstående riddare flydde till Acre natten den 19 maj 1291 med båt och gick i land på Cypern, där Limassol blev ordens huvudsäte och förblev så till efter justitiemordet på stormästaren Jacques de Molay år 1314. Eftersom Tempelherrarna var de sista som lämnade staden, kan de sägas ha varit suveräna i fråga om det som inte var i muslimernas händer.

9 Ett speciellt möte hölls i Wien den 22 mars 1312. Påven presiderade och kungen satt närmast honom på tronen blott något lägre. Här blev Orden kuvad i hemlighet.

10 Efter återöppnandet av mötet i Wien den 3 april 1312 utgav påven Clement V sin bulla Vox in excelso och bekämpade däri offentligt tempelherreorden som en reli-

giös orden erkänd av kyrkan och förklarade samtidigt att "de erhållna bevisen mot Tempelherrarna var otillräckliga för kanonisk fördömelse". Orden förvandlades härigenom till sin ursprungliga roll som en världslig militär riddarorden.

- 11 Att orden endast blev undertryckt och ej upplöst är tydligt visat genom åtgärder från kungens av Aragonien och Portugals sida.

I Aragonien förvandlade kung James orden till the order of our Lady of Montesa år 1317 och tilldelade denna Tempelherreordens alla tillgångar. Riddarna bar dock fortfarande det röda korset.

I Portugal återsamlade kung Dennis öppet sina portugisiska tempelherrar år 1318 under deras gamla namn Poor Knights of Christ och utplånade blott underbeteckningen "of the Temple of Salomon". Men det var inte nog härmed - påven John XXII, som efterträdde Clement V, gav sitt samtycke i the Constitution Ad ea equibus den 14 mars 1319 och lade sig i kung Denis agerande genom att förbehålla sig rätten att bestämma upptagningen av riddare i orden.

St Pius X förklarade i sitt brev Multum ad excitandos att Supreme Order of Christ skulle betraktas som den förnämsta av alla påvliga ordnar. Det föreföll nästan som en ironisk historisk tvist, när han erinrade om att den högsta dekorationen förlänad av påven vid den tiden visade sig härröra från en religiös orden som en av hans företrädare hade undertryckt. Vad en påve gör kan en annan upphäva.

- 12 Oavsett lagligheten eller giltigheten av påven Clement V:s handlande, överlevde Tempelherreorden som ett hemligt brödraskap i Paris och väl dokumenterat genom "the Charter of Transmission". Äktheten av denna har av naturliga skäl ifrågasatts. Sir George Warner, keeper of the MSS of the British Museum och en av de största experterna på området, har emellertid noggrant granskat originaldokumenten, vilket däremot dess häftigaste opponent, Findel, inte har gjort. Sir George anser att latinet i dokumenten är likt det latin som var gällande på 1300-talet men att illustrationerna är av senare datum - förmodligen från 1400-talet. Då the Charter fortfarande finns i London, borde det vara lätt att få det vetenskapligt daterat genom carbonmetoden eller av någon annan av nu tillgängliga metoder.

- 13 Den 22 mars 1705 höll i Versailles en utvald grupp av inflytelserika medlemmar av adeln en konvention för Tempelherrarna tillhörande den gren som härstammade från Larmi-nius. Till stormästare valde de Philip, hertig av Orleans, senare regent i Frankrike. I och med att hertigen av Orleans fortsatte att vara stormästare under den tid han var regent i Frankrike, fick orden en officiell förnyelse, återupplivande, och legalisering som en världslig militär riddarorden.

Biografiska noter: Philip II, "Petit-fils de France", hertigen av Orleans, Valois, Chartres, Nemours och Montpensier. Född den 2 augusti 1674 i St Cloud, död den 2 december 1723 i Versailles. Riksföreståndare för kung Louis XV av Frankrike och Navarra från den 2 september 1715 till den 16 februari 1723. Premiärminister den 10 augusti 1723. Gift i Versailles den 18 februari 1692 med Francoise de Bourbon, "Mademoiselle de Blois", född i Chateau Maintenon den 9 februari 1677, död i Paris den 1 februari 1749, prinsessa år 1681, oäkta dotter till kung Louis XIV av Frankrike och Francoise de Rochechouart markisinna av Montespan.

Storsekreteraren

14 Till och med en påve betraktade den förnyade och återupplivade orden såsom legal och legitim som framgår av följande åtgärd från ordens sida.

En begäran sändes till påven Gregius XVI den 13 mars 1845 om återkallande av Clement V:s förkastelsedom och att den återuppståndna orden skulle få officiellt påvligt erkännande. Påven mottog ordens sändebud välvilligt - sändebudet var prinsen av Chimay - men begärde som ett oeftergivligt villkor att orden ånyo skulle kräva av sina riddare den romersk katolska bekännelsen. Detta krav betraktades som alltför strängt, då det skulle framtvinga uteslutning av en mängd utländska riddare.

15 Saken fick bero härmed. Officiellt återupprättad och erkänd i Frankrike fortsätter orden intill våra dagar som en oberoende världslig - militär riddarorden. Efter andra världskriget förlänades den beskydd av kung Peter II av Jugoslavien. Den nuvarande stormästaren är greve Don Fernando Campello Pinto de Sousa Fontes, som residerar i Portugal.